

ЖУРНАЛІСТСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР РОЗПАЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ (НА ПРИКЛАДІ ГАЗЕТИ «THE NEW YORK JOURNAL» КІН. XIX СТ.)

Лахтар О. С.,
аспірант ДНУ ім. О. Гончара

В історії світових воєн саме під час збройного конфлікту США та Іспанії у 1898 році завдяки медіа-магнату Уільяму Херсту, інформаційне висвітлення збройного протистояння стало яскравим прикладом воєнної журналістики як фактора розпалювання конфлікту, могутньої інформаційної зброї.

Мета роботи — з'ясувати роль газети «The New York Journal» у збройному конфлікті між США та Іспанією.

Уільям Херст, на той час власник «The New York Journal», через політичні уподобання та для збільшення тиражів був зацікавлений у розпалюванні конфлікту між Іспанією та США [1]. «The New York Journal» публікувала неправдиві матеріали під сенсаційними заголовками. За вказівкою Херста його підлеглі вдавалися навіть до відвертих вигадок про жорстокість іспанців. Кореспонденти Херста Гардінг та Ремінгтон перебуваючи в Гавані, щоденно телеграфували в Нью-Йорк: «Нічого не відбувається. Ми можемо повернутися до США?». Херст відповідав: «Залишайтеся на Кубі, ви забезпечте репортажі, а я забезпечу війну».

15 лютого 1898 року за загадкових обставин вибухнув американський крейсер «Main», який прямував до Гавани і це стало справжнім подарунком для Херста. Не зважаючи на те, що американському президенту Уільяму Маккінлі вдалося дипломатично переконати Іспанію надати Кубі незалежність, «The New York Journal» відразу звинуватила Іспанію в диверсії, а президента – в боягузтві і корумпованості. «США доведеться стерпіти і цього ляпаса від Іспанії, – писав Херст у своїй колонці, – адже оголошення війни призведе до біржевого спаду, а для Маккінлі та його друзів із Standard Oil та інших трестів падіння курсу акцій на 1% – трагедія значиміша, ніж смерть 260 воєнних моряків під час вибуху флагману нашого флоту».

Матеріали, у яких неприховано містилися заклики до війни досі залишаються наглядним прикладом викривлення правди. Ось заголовки статей в «The New York Journal» за кілька днів після інциденту з «Main»:

17 лютого: «Знищення воєнного корабля – робота ворога». Під заголовком – малюнок, який займає сім колонок, - зображення корабля і мін під його дном, сполучених проводами з іспанською фортецею на березі.

18 лютого: «Уся країна тремтить від воєнної лихоманки». Цей заголовок з'явився у той день, коли іспанська та кубинська влада влаштувала жертвам вибуху урочисті державні похорони, передавши кладовище у вічне володіння Сполученим Штатам. Далі про це у "The New York Journal" не було сказано жодного слова, тобто матеріалу під заголовком не було.

20 лютого: «Населення Гавани ображає пам'ять жертв з «Main». Усій цій дезінформації «The New York Journal» приділяла у середньому по вісім з половиною сторінок в день.

23 лютого: «Зрадницьке знищення «Main». Нова дезінформація про вибух судна, окрім цього: «Правила гри в карти – «Війна з Іспанією» для чотирьох гравців».

26 лютого: "The New York Journal" закликає читачів звернутися до конгресменів з листами про вимогу війни. І це, не зважаючи на заяву Президента, що «Main» був пошкоджений через випадковий вибух порохів погребів на борту. Хоча офіційне розслідування так і не виявило істинну причину вибуху.

Протягом наступних кількох тижнів Херст сконцентрував усі зусилля на спонукання воєнної лихоманки і публікацію матеріалів про утиски кубинців іспанською владою. Знайти ці матеріали або просто вигадати виявилось не важко.

11 березня газета повідомила: «Слідством виявлено, що «Main» підірвали представники іспанської влади». Ця неправда слугувала Херсту паливом для випуску додаткових тиражів і крупних заголовків.

22 березня: «Війна – єдиний вихід із кризи!»

28 березня: «Війна чи неслава?». Наступного дня в "The New York Journal" йшла мова про створення полка із спортивних чемпіонів Америки і про відправку його на Кубу щоб розбити іспанців.

1 квітня: «Війна!» Нічого подібного.

6 квітня: «Війна не за горами!». Репортери із "The New York Journal" шукали по всій країні сім'ї загиблих на «Main», друкуючи їх заклики до помсти. На таких випусках зазвичай розміщували зображення американського прапора.

13 квітня: «Конгрес ось-ось оголосить війну!»

Зусилля Уільяма Херста принесли бажані плоди – війна США з Іспанією стала неминучою. Завдяки «кубинській історії» «The New York Journal» дійсно перетворилась у найчитабельнішу газету країни з тиражем 3 млн екземплярів, вартістю \$0,6 кожен. Але, найвірогідніше, Херст у цій кампанії лише забезпечував публіциті секретної урядової програми, спрямованої на розширення зовнішньополітичного впливу США у Західній півкулі.

Джерела:

- 1.Нитобург Э. Л., Похищение жемчужины. Полтора века экспансионистской политики США на Кубе, М., 1968;
- 2.Меген А., Стратегический разбор действий на море во время испано-американской войны, пер. с англ., СПб, 1899;
- 3.Губер А. А., Филиппинская республика 1898 года и американский империализм, М., 1961;
- 4.<http://lib.prometey.org/read.php?id=422&page=9>
- 5.http://www.journ.ru/library/history/zar_journ_20.html

Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства : матеріали Всеукраїнської наукової конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів, м. Суми, 21-22 квітня 2014 р. / Відп. за вип. О.М. Сушкова. — Суми : СумДУ, 2014. — С. 315-317.